

En temps de pandèmia tinguem-nos cura, preservem els drets i exercim la ciutadania

Les entitats agrupades en la **Xarxa d'Accessibilitat i Vida Independent** de l'Acord Ciutadà per a una Barcelona Inclusiva (XAVI) organitzem, representem i proporcionem serveis al conjunt de persones amb diversitat funcional que viuen a la ciutat. Aquestes persones viuen la pandèmia i les mesures públiques de contenció de l'avenç de la Covid-19 a partir de les seves pròpies condicions de vida i necessitats específiques ineludibles.

Som plenament conscients sobre el fet que les emergències provoquen canvis dràstics en els paràmetres de la vida quotidiana que poden limitar temporalment drets. Però considerem que **la gestió de l'emergència** no ha de tenir l'efecte d'estandarditzar tota la població com si tothom fos igual i presentés les mateixes necessitats. Defensem que és necessari que la resposta pública a la propagació de la Covid-19 **atengui a les diferències més significatives de la diversitat de grups de persones** que componen la ciutadania, i que actuï seguint el criteri d'equitat.

En conseqüència, des de la XAVI volem expressar la nostra posició i recomanacions de gestió en relació a l'emergència sanitària i els drets bàsics de les persones amb discapacitat. Manifestem que:

- En les democràcies totes les persones sense distinció tenen drets universals que sempre han de poder exercir. L'Alta Comissionada de les Nacions Unides, Michelle Bachelet, indica que totes les mesures que s'adoptin per contenir la propagació de la pandèmia s'han d'aplicar tot garantint aquests drets. Les persones amb diversitat funcional componen part del conjunt de la ciutadania, i és en aquest sentit que també aspiren a dur una vida digna i autònoma.

- La preservació dels drets en el cas de persones amb discapacitat comporta formes d'organització social adaptables a les situacions de vida dels grups de la població que presenten algun tipus de discapacitat, sigui sensorial, intel·lectual, mental i/o física. Aquesta adaptabilitat es mesura per l'accessibilitat als recursos i serveis que es proporcionen en el marc d'una societat, i pels recursos organitzatius, tecnològics i humans que es mobilitzen per tal de proporcionar el dret universal a una vida autònoma.
- En el context de l'emergència sanitària, les condicions específiques de vida de les persones amb discapacitat comporten que sovint presentin una major risc d'infecció, degut al fet que a la pròpia situació de vida s'hi poden sumar patologies que requereixen d'una atenció sanitària regular. Però també, aquesta major vulnerabilitat és deguda a qüestions de tipus funcional, com ara: possibles dificultats per emprar algunes mesures bàsiques d'higiene; per mantenir les pautes de distanciament social exigides; per la necessitat de tocar objectes o aparells per tal d'obtenir informació i/o desenvolupar-se físicament; per les dificultats de comprensió que puguin presentar determinades persones; pels obstacles que en l'accessibilitat comunicativa i física es puguin donar a l'hora d'accedir a la informació i als serveis bàsics.
- Per tots aquests motius, és imprescindible que en la gestió de l'emergència sanitària totes les mesures de contenció de la interacció social que s'hagin de prendre considerin i respectin les necessitats més bàsiques de les persones amb diversitat funcional, de manera que:
  - 1 Totes rebin una atenció mèdica i assistencial en igualtat de condicions que la resta de la població, això és, adaptada a totes les diferents necessitats relatives a les persones amb discapacitat física, sensorial, intel·lectual o amb trastorns de salut mental. Convé contribuir a definir **protocols i procediments en casos d'emergència sanitària considerant les especificitats de les persones amb diversitat funcional**. En aquest sentit, la *TSI Cuida'm* és una bona eina que caldria complementar per tal que reculli més exhaustivament les diferents necessitats de les persones amb discapacitat.

- 2** Es **preservin els suports personals directes a la vida quotidiana:** els serveis d'assistència personal, d'atenció domiciliària, de suport a l'autonomia de la pròpia llar. També: que es mantinguin oberts i en funcionament els centres residencials i els d'atenció diürna, els centres de desenvolupament infantil i d'atenció precoç a la infància. Assegurar que en l'àmbit residencial es garanteixen els drets, com per exemple rebre visites o el fet de poder sortir a l'exterior. Tots els serveis de suport directe a les persones han d'estar monitoritzats per PCR, i en cas que sigui necessari s'ha de facilitar la contractació de nou personal i trobar alternatives d'esponjament d'espais en les residències, com ha estat el cas de la Casa del Mar en la primera onada de la Covid-19.
- 3** Es contemplin com a activitats essencials els **processos d'habilitació i rehabilitació**, ja que aturar del tot aquests processos podria suposar la pèrdua o deteriorament de les capacitats i/o habilitats treballades, i una disminució en les expectatives de millora sensorial, funcional o cognitiva. En cas que aquests serveis es realitzin en centres de dia o llars residencials que hagin de tancar temporalment, reconvertir-los en serveis d'atenció a domicili.
- 4** Es mantingui el dret a una **mobilitat pautada per a persones amb patiment psicològic i/o amb dificultats de regulació del comportament** i l'accessibilitat a tots els serveis essencials. En aquest mateix sentit, cal prendre atenció sobre possibles mesures restrictives a la mobilitat, per tal que en cap cas no suposin barreres discriminatòries per a les persones amb discapacitat. Això és especialment pertinent en el cas de les persones que viuen en serveis residencials, quan un cas de contagi per Covid-19 pot implicar el confinament de tota la comunitat.

- 5** S'asseguri la continuïtat dels serveis d'educació i el conjunt de la formació (curricular, ocupacional), l'adaptació dels materials a les diferents necessitats, les propostes pedagògiques i els canals pels quals es fan arribar als i les alumnes en cas de viure nous confinaments domiciliaris. Pel que fa específicament a l'educació obligatòria i postobligatòria, és imprescindible **assegurar els recursos humans, materials i tecnològics per assolir la inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials**. L'escola obligatòria en temps de pandèmia ha de ser per regla general presencial, però en cas de confinament puntual, l'alumnat amb necessitats educatives especials ha de ser el darrer grup en confinar-se.
- 6** S'ha de garantir l'accessibilitat universal a la informació en les App i Webs informatives sobre la pandèmia. En aquest sentit, cal implementar íntegrament la directiva de la UE 2016/2021 sobre accessibilitat dels llocs web i aplicacions per a dispositius mòbils dels organismes del sector públic. De manera general, s'ha d'assegurar **l'accessibilitat universal a la informació en establiments i serveis públics essencials i en totes les comunicacions oficials**, emprant les diferents tecnologies de comunicació disponibles: lectura fàcil, webs accessibles, llenguatge de signes, subtitulació, mascaretes accessibles a la lectura labial (prioritàries en tots els serveis essencials), serveis telefònics per a persones sordes o amb hipoacúsia, escriptura en Braille, grafies amb contrast cromàtic.
- 7** Es duguin a terme **sessions programades de formació en atenció a la diversitat funcional**, per tal que els i les professionals que treballen de cara al públic i/o atenen persones estiguin en condicions d'atendre tothom de manera facilitadora i no discriminatòria.
- 8** Es reforcin els programes de formació i acompanyament a la inserció laboral, la qual cosa comporta **garantir el manteniment dels ajuts existents en el marc de polítiques actives d'ocupació**, les ajudes directes als CET i els suports a cada persona amb discapacitat contractada.

- 9** Es promoguin **ajudes públiques al petit comerç per complir amb la legislació vigent en matèria d'accessibilitat**. En aquest sentit, és important millorar en comunicació accessible: lectura fàcil, pictogrames, senyalètica de contrast cromàtic, codis QR, vídeos amb llengua de signes i amb subtitulació, missatgeria instantània, Braille, sistemes WEB. Per a àrees comercials grans i mercats municipals, implementar un servei d'acompanyament a la compra, i vetllar perquè s'assegurin els serveis de distribució a domicili de la compra.
- 10** Es continuïn implementant les línies de subvenció del tipus "La meua llar" executades per l'IMPD, **d'arranjaments i reformes per a la millora de l'accessibilitat i el confort en l'habitatge**. En la mesura del possible, caldria integrar-les dins els programes normalitzats i estables de la xarxa de serveis socials municipals, com és el cas del Programa d'Adaptació Funcional de la Llar, així com també en el marc de les subvencions existents d'accés i trànsit dins de les finques que faciliten les oficines d'habitatge de l'Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació (IMAHB)
- 11** S'elabori una **guia integrada de recursos i suports a les famílies que tenen cura de persones amb discapacitat a la pròpia llar**, posant especial èmfasi en l'acompanyament emocional, el benestar psicològic, i els serveis de suport (quan s'escaiguin) per al descans de les persones cuidadores.
- 12** S'impulsi un **pla de modernització digital de les entitats socials amb els objectius de reforçar la seva activitat front els confinaments**, facilitar la prestació d'aquells serveis que poden prestar-se online, efectuar (quan convingui) acompanyament tecnològic per reduir la bretxa digital, l'aïllament i la soledat, i adaptar la tecnologia a les diferents necessitats de les persones amb discapacitat, de manera que sigui asequible i accessible.